

У Х В А Л А
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Бобир Лариси Борисівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень частини шостої статті 58 Закону України „Про банки і банківську діяльність“

м. К и ї в
23 лютого 2022 року
№ 5-у(ІІ)/2022

Справа № 3-166/2021(350/21)

Другий сенат Конституційного Суду України у складі:

Головатий Сергій Петрович (голова засідання),
Лемак Василь Васильович,
Мойсик Володимир Романович (доповідач),
Первомайський Олег Олексійович,
Сліденко Ігор Дмитрович,
Юровська Галина Валентинівна,

розглянув на засіданні питання щодо відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Бобир Лариси Борисівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих приписів частини шостої статті 58 Закону України „Про банки і банківську діяльність“ від 7 грудня 2000 року № 2121–ІІІ (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 5–6, ст. 30) зі змінами.

Заслухавши суддю-доповідача Мойсика В.Р. та дослідивши матеріали справи, Другий сенат Конституційного Суду України

у с т а н о в и в:

1. Бобир Л.Б. звернулася до Конституційного Суду України з клопотанням перевірити на відповідність частині другій статті 61 Конституції України (конституційність) окремі приписи частини шостої статті 58 Закону України „Про банки і банківську діяльність“ від 7 грудня 2000 року № 2121–III зі змінами (далі – Закон).

Частиною шостою статті 58 Закону, зокрема, передбачено: „Якщо внаслідок дій або бездіяльності пов’язаної з банком особи банку завдано шкоди, а інша пов’язана з банком особа внаслідок таких дій або бездіяльності прямо або опосередковано отримала майнову вигоду, такі особи несуть солідарну відповідальність за завдану банку шкоду“.

Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї копій судових рішень вбачається таке.

Постановою Правління Національного банку України «Про віднесення Публічного акціонерного товариства „Акціонерний банк „Укоопспілка“ до категорії неплатоспроможних» від 22 січня 2015 року № 39 Публічне акціонерне товариство «Акціонерний банк „Укоопспілка“» (далі – Банк) було віднесено до категорії неплатоспроможних. Під час здійснення процедури ліквідації Банку було проведено оцінку вартості ліквідної маси Банку та виявлено недостатності майна Банку, необхідного для покриття вимог кредиторів, у розмірі 76 295 559, 41 грн.

Оскільки, на думку Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (далі – Фонд), впродовж 2014 року колишнім керівництвом Банку було прийнято рішення про придбання завідомо збиткових нічим не забезпечених облігацій двох підприємств, які мають ознаки фіктивних та пов’язані з керівництвом Банку, на суму 319 460 764,00 грн, що становило майже 60 відсотків вартості всіх активів Банку, то Фонд від імені Банку звернувся до Господарського суду міста Києва з позовом, в якому просив стягнути солідарно з колишнього керівництва Банку (членів правління та спостережної ради) 76 295 559, 41 грн – суму, якої не

вистачало для покриття вимог усіх кредиторів. Одним із відповідачів у позовній заяві визначено члена спостережної ради Банку Бобир Л.Б.

Господарський суд міста Києва рішенням від 20 грудня 2018 року, залишеним без змін постановою Північного апеляційного господарського суду від 13 травня 2019 року, у задоволенні позову відмовив.

Зазначені судові рішення Фонд оскаржив до Верховного Суду в касаційному порядку.

Постановою Великої Палати Верховного Суду від 25 травня 2021 року касаційну скаргу Фонду було задоволено частково: скасовано рішення Господарського суду міста Києва від 20 грудня 2018 року та постанову Північного апеляційного господарського суду від 13 травня 2019 року; ухвалено нове рішення, яким стягнуто солідарно з відповідачів 76 295 559, 41 грн за завдану Банку шкоду.

Бобир Л.Б. вважає, що окремі положення частини шостої статті 58 Закону „не виокремлюють роль й ступінь участі в настанні юридичних наслідків правопорушення, яке вчинила пов'язана з банком особа, та дій інших пов'язаних з банком осіб, не забезпечуючи кваліфікацію таких дій та склад правопорушення“, що, у свою чергу, порушує її „право на індивідуалізацію юридичної відповідальності“, гарантоване частиною другою статті 61 Конституції України, а також право, передбачене частиною шостою статті 55 Основного Закону України, за якою „кожен має право будь-якими не забороненими законом засобами захищати свої права і свободи від порушень і протиправних посягань“.

2. Другий сенат Конституційного Суду України, розглядаючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі у зв'язку з постановленням неодностайно Першою колегією суддів Другого сенату Конституційного Суду України Ухвали від 27 жовтня 2021 року про відмову у відкритті конституційного провадження у цій справі на підставі пункту 4

статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“, виходить із такого.

2.1. Відповідно до статті 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга вважається прийнятною, якщо з дня набрання законної сили остаточним судовим рішенням, у якому застосовано закон України (його окремі положення), сплинуло не більше трьох місяців (пункт 2 частини першої); як виняток, конституційна скарга може бути прийнята поза межами вимог, установлених пунктом 2 частини першої цієї статті, якщо Конституційний Суд України визнає її розгляд необхідним із мотивів суспільного інтересу (частина друга); якщо суб'єкт права на конституційну скаргу пропустив строк подання конституційної скарги у зв'язку з тим, що не мав повного тексту судового рішення, він має право висловити у конституційній скарзі клопотання про поновлення пропущеного строку (частина третя).

З аналізу конституційної скарги вбачається, що остаточним судовим рішенням у справі Бобир Л.Б. є постанова Великої Палати Верховного Суду від 25 травня 2021 року.

До Конституційного Суду України конституційна скарга Бобир Л.Б. надійшла 1 вересня 2021 року, тобто строк її подання пропущено. Суб'єкт права на конституційну скаргу звернувся з клопотанням про поновлення пропущеного строку у зв'язку з тим, що не мав повного тексту остаточного судового рішення і отримав його лише 15 липня 2021 року. З огляду на це Другий сенат Конституційного Суду України вважає, що це клопотання підлягає задоволенню.

2.2. Відповідно до Закону України „Про Конституційний Суд України“ у конституційній скарзі має міститися обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих приписів) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); Конституційний Суд України відмовляє у

відкритті конституційного провадження, визнавши конституційну скаргу неприйнятною, якщо її зміст і вимоги є очевидно необґрунтованими (частина четверта статті 77). Отже, суб'єкт права на конституційну скаргу, стверджуючи про невідповідність оспорюваного закону України (його окремих положень) Основному Закону України, повинен навести аргументи, які свідчили б про обґрунтованість змісту і вимог конституційної скарги.

Особа, яка звертається до Конституційного Суду України, повинна не лише зазначити, а й аргументовано довести, як саме оспорюваний закон (його окремі приписи), який був застосований в остаточному судовому рішенні в її справі, порушує її гарантоване Конституцією України право (Ухвала Першого сенату Конституційного Суду України від 13 червня 2018 року № 20-у(І)/2018). Однак Бобир Л.Б. не зазначила, яким чином застосування окремих приписів частини шостої статті 58 Закону порушило її конституційне право будь-якими не забороненими законом засобами захищати свої права і свободи від порушень і протиправних посягань, а лише обмежилася цитуванням частини шостої статті 55 Основного Закону України.

Конституційний Суд України неодноразово зазначав, що цитування Конституції України, наведення змісту законів без аргументації невідповідності Конституції України оспорюваних норм закону України не є обґрунтуванням тверджень щодо їх неконституційності (ухвали Великої палати Конституційного Суду України від 24 травня 2018 року № 23-у/2018, від 24 травня 2018 року № 24-у/2018, від 31 травня 2018 року № 27-у/2018, від 7 червня 2018 року № 34-у/2018).

Бобир Л.Б., аргументуючи твердження щодо неконституційності окремих приписів частини шостої статті 58 Закону, висловлює незгоду із законодавчим регулюванням механізму притягнення пов'язаних з банком осіб до цивільно-правової відповідальності за завдану банку шкоду, а також із прийнятим у її справі остаточним судовим рішенням. Однак незгода з судовим рішенням у конкретній справі не є підставою для перевірки на відповідність

Конституції України (конституційність) закону України (його окремих приписів).

Наведене є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 150, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 36, 55, 56, 62, 67, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 54 Регламенту Конституційного Суду України Другий сенат Конституційного Суду України

у х в а л и в:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Бобир Лариси Борисівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих приписів частини шостої статті 58 Закону України „Про банки і банківську діяльність“ від 7 грудня 2000 року № 2121–III зі змінами на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ДРУГИЙ СЕНАТ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**